

Preliminära (kortfattade) lösningar till TMV020, 2004-10-21

1. 1F, 2S, 3F, 4S, 5S, 6S, 7S

$$2. A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$$

Eigenvärden: $(3 - \lambda)^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda_1 = 2, \lambda_2 = 4$

Egenvektorer: $\boxed{\lambda_1}$ Ansätt $X = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix}$. Detta ger $3\alpha + \beta = 2\alpha$ dvs

$\alpha + \beta = 0$. Välj t.ex. $X_1 = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix}$.

$\boxed{\lambda_2}$ Välj t.ex. $X_2 = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix}$ eftersom egenvektorer svarande mot olika eigenvärden är ortogonala då A är symmetrisk.

Då gäller $A = S \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix} S^T$ där $S = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix}$. Observera att $S^{-1} = S^T$ då S är en ortogonalmatrix (vilket motiverar att vi normerade vektorerna X_1 och X_2). Alltså

$$\begin{aligned} A^n &= \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2^n & 0 \\ 0 & 4^n \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2^n & -2^n \\ 4^n & 4^n \end{bmatrix} = \\ &= \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 2^n + 4^n & -2^n + 4^n \\ -2^n + 4^n & 2^n + 4^n \end{bmatrix} = 2^{n-1} \begin{bmatrix} 2^n + 1 & 2^n - 1 \\ 2^n - 1 & 2^n + 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Kontroll: För $n = 1$ gäller $A^1 = A$ (vilket stämmer).

Svar:

$$2^{n-1} \begin{bmatrix} 2^n + 1 & 2^n - 1 \\ 2^n - 1 & 2^n + 1 \end{bmatrix}$$

3.

$$\begin{aligned}
 \iint_D x \cos y \, dx dy &= \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} \left(\int_y^{\sqrt{1-y^2}} x \cos y \, dx \right) dy = \\
 &= \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} \left[\frac{x^2}{2} \cos y \right]_y^{\sqrt{1-y^2}} dy = \\
 &= \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} \left(\frac{1}{2}(1-y^2) \cos y - \frac{1}{2}y^2 \cos y \right) dy = \left[\frac{1}{2} \sin y \right]_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} - \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} y^2 \cos y \, dy = \\
 &= \frac{1}{2} \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - \left\{ [y^2 \sin y]_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} - 2 \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} y \sin y \, dy \right\} = \\
 &= \frac{1}{2} \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - \left\{ \frac{1}{2} \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - 2 \left\{ [y(-\cos y)]_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} + \int_0^{\frac{1}{\sqrt{2}}} \cos y \, dy \right\} \right\} = \\
 &= 2 \left(-\frac{1}{\sqrt{2}} \cos\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) + \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) \right) = 2 \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - \sqrt{2} \cos\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)
 \end{aligned}$$

Alternativ: Integralen kan också beräknas genom att byta till polära koordinater. Då gäller

$$\int_0^1 \int_0^{\frac{\pi}{4}} r \cos \theta \cos(r \sin \theta) r \, d\theta dr.$$

Svar: $2 \sin\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) - \sqrt{2} \cos\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$

4. Totalmassan:

$$\iiint_K \rho \, dx dy dz = \int_0^2 z \left(\iint_{D_z} dx dy \right) dz$$

där $D_z = \{(x, y) : (x-z)^2 + y^2 \leq z\}$ vilket ger $\iint_{D_z} = \pi z$.

Alltså

$$\iiint_K \rho \, dx dy dz = \int_0^2 \pi z^2 dz = \pi \frac{2^3}{3} = \frac{8\pi}{3}.$$

Alternativ: Ett variabelbyte som gör att kroppen lättare kan beskrivas är

$$\begin{cases} u = x - z \\ v = y \\ w = z \end{cases}$$

Svar: $\frac{8\pi}{3}$

5. \mathbb{F} potentialfält då rot $\mathbb{F} = \mathbb{0}$ (denna kalkyl måste göras). Alltså $\int_{\gamma} \mathbb{F} \cdot d\mathbf{r} = 0$ då γ sluten kurva. Observera att man inte behöver räkna ut någon potential till vektorfältet.

Svar: 0

6.

$$\begin{aligned} Y &= \{(x, y, z) : x^2 - 2x + y^2 + z^2 = 3, z \geq 0\} = \\ &= \{(x, y, z) : (x - 1)^2 + y^2 + z^2 = 4, z \geq 0\} \end{aligned}$$

vilket svarar mot en halvsfär med radien 2 och medelpunktn i $(1, 0, 0)$.
 $\mathbb{F} = (x, y, x^2 + y^2)$ medför att $\operatorname{div} \mathbb{F} = 2$.

Sätt $B = \{(x, y, z) : (x - 1)^2 + y^2 \leq 4, z = 0\}$ med nedåtriktad normal och sätt

$K = \{(x, y, z) : (x - 1)^2 + y^2 + z^2 \leq 4, z \geq 0\}$. Tillämpa Gauss sats.

$$\begin{aligned} \iiint_K \operatorname{div} \mathbb{F} \, dx dy dz &= \frac{4\pi}{3} 2^3 = \frac{32}{3}\pi \\ \iint_B \mathbb{F} \cdot \mathbb{N} \, dS &= - \iint_B (x^2 + y^2) \, dx dy = \\ &= \left\{ \begin{array}{l} x = 1 + r \cos \theta \\ y = r \sin \theta \end{array}, \frac{d(r, \theta)}{d(r, \theta)} = r, \begin{array}{l} 0 \leq r \leq 2 \\ 0 \leq \theta < 2\pi \end{array} \right\} = \\ &= - \int_0^2 \left(\int_0^{2\pi} (r^2 + 1 + 2r \cos \theta) r \, d\theta \right) dr = \\ &= -2\pi \left[\frac{r^4}{4} + \frac{r^2}{2} \right]_0^2 = -12\pi. \end{aligned}$$

Vi får

$$\iint_Y \mathbb{F} \cdot \mathbb{N} \, dS = \frac{32}{3}\pi - (-12\pi) = \frac{68}{3}\pi.$$

Svar: $\frac{68}{3}\pi$